

הרואה פרק תשיעי ברכות

זו. תורה אור השלם

1. וראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך וייראו מפניך: דברים כח י
2. כי אם לבינה תקרא להבונה תתן קולך: משלי ב ב
3. תורה צוה לנו משה מורה קהלת יעקב: דברים לג ד
4. אמר לחכמה אחתי את ומדע לבינה תקרא: משלי ד ד
5. השם גבולך שלום חלב חיים ישבעך: תהלים קמו ד
6. ויגע על פי יואמר הנה נגע זה על שפתך וקר נגע זה ושאתך תכפר: ישעיהו ז ז
7. אשתך כגוף פריה ידברתי ביהך כגוף כשתלי וזנים קיבלי לשחתך: תהלים קכח ג
8. אקרי לנפץ עירי ולשרקה בני אתנו בנס בין לבשו יבדים עיביה סתו: בראשית מט א
9. נצר תאנה אכל פריה ושמר אגוזי וקבד: משלי כו ח
10. אנהך אביאך אל בית אמי תלמדני אשקך מין וקח עמית רפני: שיר השירים ח ב
11. כרות השני שפתתך ומדברך בן אנה כפלקי הימון רקתך מבצע לצמתך: שיר השירים ד ג
12. ויתר ענין ופרי תאר קרא יי שוקל לקול המולה גדלה הצית אש עליה ורעו גליותיו: ירמיהו יא טז
13. ואתה תצח את בני ישראל ויתרו אליך שמן ויתן וך בתית למאור להעלות נר תמיד: שמות כו כ
14. תם עורך בית ציון לא יוסף להגלותך פקד עורך בת אדרם גלה על חטאתך: איכה ד כב
15. ודי חלב עוים ללחמך ללחם ביתך והיים לערותך: משלי כו כ
16. ולקחתם לבם ביום הראשון פרי עץ הדר פפת תקרים וענף עץ עבת ותרבי נהל ושמחתם לפני יי אלהיכם שבעת ימים: ויקרא כג כ
17. חכמות בחוץ תרבה ברכות תתן קולך: משלי א כ
18. וישמחו כי ישתקו וינחם אל מחוז חפצם: תהלים קו ל
19. מהר צעה להפתח ולא ימות לשחת ולא יחסר לחמו: ישעיהו נא ד
20. ויין ישמח לבב אנוש להצדיל פנים משקן ולחם לבב אנוש יסעד: תהלים קד טו
21. תנו שכר לאובד ויין למרץ נפש: משלי לא ו
22. לבו לחמו גלחמי וישו ביון מסכתו: משלי ט ה

זלזל חטא. לפי שח"ל אין לה זכויות אלא עון יש זשיצתה חוה עומד ערוס זלזל אותם עונות: זא"י. שהרבה מלות תלויות בה חוה העומד ערוס סימן שהוא ערוס מנמנותיה: **הנפפע לפרדיוט.** שומרין אותו שלא יצרח אלמלא סימן שמירה הוא ששומרים אותו

דמסרג. שיש לו לוכך על גביו (ה) יפה: **נס נעשה לו.** נוי"ן כנגד נוי"ן וכגון שראה השם כמזו: **חנינא.** נוי"ן הרבה נסים רבים: **והני מיני זכא.** אכולו חוה או חנינא או מינה זו של הספד כמזוה דמשמע חסו עליו ופדאוהו: **דלא סיים.** שגור משנתו קודם שנסתלק סימן הוא שסמוך אלל הקב"ה: **מוצתה לו שהוא בן העולם הבא.** ונוטל חלקו וחלק חברו בנג עדן דדמי לאשת איש: **פגני.** רמונים שנתלקו: **יעפה לסורה.** שנאמר אשקך מיין הרקח היינו תורה: **מעסים רמוני.** הנמלץ מן הרמונים: **נכסיו מלליו.** כהנס זה שעליו משולשים זה על זה כמין קליעה: **זננייהו.** על כנס זנמקום זנמזכר: **היו ראש ישיבה.** שמכרין ומזנה לרבים: **אני ראיהם וכו'.** ועל כן נעשיתי ראש ישיבה זנמא מחסי: **פרצילא.** גינה א"נ זנמ"ד. **תרצילא נאה** וגילה נוטריקון של תרגול: **סלוייה זקספו.** זקספ זכאיים הללו שהאכל סמוס זס: **נשכרו.** נתגלה האוכל: **וינחם אל מחו.** היינו כרך: **חפס.** סימן הוא להיות חפזו נעשים: **המגלה.** סימן גדולה ותפארת היא לו כמו ויגלה ויחלף וגו' (בראשית מה): **נעריבה.** זקספיה: **דמדליה.** שהולכת בזובה של יס: **הנפנה.** סימן הוא שסרכונו וגנותו נפרש ויולא מעליו: **והוא דלא קנת.** שלא המאס ידיו: **זכנל עומד**

(ה) ז"ק.ה. ע"ש. (ו) נסתדרין (ז) ל"ג. (ח) מנחות ל"ב: (ט) מנחות כ"ג: (י) חולין פ"א. (יא) נפסחים מט: (יב) נסתדרין ל"ג. (יג) נעיצוין י"ט. (יד) מנחות א. (טו) מנחות א. (טז) נסתדרין לו. (יז) יומא פ"א. (יח) וי"ט נפסחים זנמזכר ז' ד"ה דמסרג.

מוסף רש"י

הרואה הספד. מיהו זו לנה העלוהו (ב"ק נח.). אלו תפילין שבראש. אלו הם כלל פי סס ה' קולא עלין (תולין פ"ט). כמזכיר בסן רוב השם ש"ן וז"ל (מנחות לה.). אלא מאורשה. לל קלות ישקך (פסחים ט"ט). לבני כלה. חלון לשמע הערשה כלל שנת (ב"ק ק"ג).

רב ניסים גאון

הרואה את הנפש בחלמו פרנסה מודמנת לו. זה הדבר בניו על העיקר שהזכיריהו בפי יוה"כ (וי' עה) תיא' ר' יוסי אומר ברא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר דם כיו קלל את הנפש עלה לגג מזונותיו עמו ור' ירמיהו מזונותיו עמו ור' שפרנסתו מצויה לו בכל מקום לפיכך הרואהו בחלמו פרנסה מודמנת לו:

הא דמסרג הא דלא מסרג הרואה הונא בחלום נס נעשה לו חנינא חנינא יוחנן נסי נסים נעשו לו (ה) הרואה הספד בחלום מן השמים חסו עליו ופדאוהו והני מיני זכא העונה היא שמיה רבא מברך מוכבטח לו שהוא בן העולם הבא הקורא ק"ש (ראוי שתשרה עליו שכינה אלא שאין דורו זכאי לכך המניח תפילין בחלום יצפה לגדולה שנאמר יוראו כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך וגו' (ו) ותניא רבי אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש המתפלל בחלום סימן יפה לו וה"מ דלא סיים הבא על אמו בחלום יצפה לבינה שנאמר כי אם לבינה תקרא הבא על נערה מאורסה יצפה לתורה שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב (ז) אל תקרי מורשה אלא מאורשה הבא על אחותו בחלום יצפה לחכמה שנאמר אמור לחכמה אחותי את הבא על אשת איש בחלום מוכבטח לו שהוא בן העולם הבא וה"מ דלא ידע לה ולא הדרה בה מאורתא א"ר חייא בר אבא הרואה חטים בחלום ראה שלום שנאמר השם גבולך שלום חלב חיים ישבעך הרואה שעורים בחלום סרו עונותיו שנאמר

וסר עונך וחטאתך תכופר אמר רבי זירא אנא לא סלקי מבבל לא"י עד דחזאי שערי בחלמא הרואה גפן טעונה בחלום אין אשתו מפלת פלים שנאמר אשתך כגפן פריה למשיח שנאמר אוסרי לגפן פריה ולשורקה בני אתונו הרואה תאנה בחלום מותרת בקרבו שנאמר נוצר תאנה יאכל פריה הרואה רמונים בחלום זוטרי פרי עסקיה כרמונא רכרכי רבי עסקיה כרמונא פלגי אם ת"ח הוא יצפה לתורה שנאמר אשקך מיין הרקח מעסים רמני ואם ע"ה הוא יצפה למצות שנאמר כפלה הרמון רקתך מאי רקתך אפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון הרואה זיתים בחלום זוטרי פרי ורבי וקאי עסקיה כזיתים וה"מ פרי אבל אילני היויין ליה בניים מרוכין שנאמר בניך כשתילי זיתים וגו' איכא דאמרי הרואה זית בחלום שם טוב יוצא לו שנאמר זית רענן יפה פרי תואר קרא י"י שמך הרואה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה שנאמר אלקיך שמן זית וך הרואה תמרים בחלום תמו עונותיו שנאמר תם עונך בת ציון אמר רב יוסף הרואה עז בחלום שנה מתברכת לו עזים שנים מתברכות לו שנאמר ודי חלב עזים ללחמך הרואה הדם בחלום נכסיו מצליחין לו ואם אין לו נכסים ירושה נופלת לו ממקום אחר אמר עולא ואמרי לה במתניתא תנא והוא דחזא בכנייהו הרואה אתרוג בחלום הדור הוא לפני קונו שנאמר פרי עץ הדר כפות תמרים הרואה לולב בחלום אין לו אלא לב אחד לאביו שבשמים הרואה אווז בחלום יצפה לחכמה שנאמר חכמות בחוץ תרונה והבא עליה הוי ראש ישיבה אמר רב אשי אני ראיתיה וכאתי עליה וסלקית לגדולה הרואה תרנגול בחלום יצפה לבן זכר תרנגולים יצפה לבנים זכרים תרנגולת יצפה לתרביצה נאה וגילה הרואה ביצים בחלום תלויה בקשתו נשתברו נעשית בקשתו וכן אגוזים וכן קשואים וכן כלי זכויות וכן כל הנשברים כאלו הנכנס לכתך נעשו לו חפציו שנאמר וינחם אל מחוז חפצם המגלה ראשו בחלום סימן יפה לו ראשו וזקנו לו ולכל משפחתו היושב בעריבה קמנה שם טוב יוצא לו בעריבה גדולה לו ולכל משפחתו וה"מ דמדליה דלויי הנפנה בחלום סימן יפה לו שנאמר מהר צועה להפתח וה"מ דלא קנת העולה לגג בחלום עולה לגדולה ירד מגדולתו אב"י ורבא דאמרי תרווייהו כיון שעלה עלה הקורע בגדיו בחלום קורעים לו גור דינו העומד ערום בחלום בבבל עומד בלא חטא בארץ ישראל ערום בלא מצות הנתפש לסרדיוט שמירה נעשית לו נתנהו בקולר הוסיפו לו שמירה על שמירתו וה"מ בקולר אבל חבלא בעלמא לא הנכנס לאגם בחלום נעשה ראש ישיבה נעשה ראש לבני כלה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע חזו חלמא רב פפא דעייל לאגמא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דעייל ליער נעשה ראש לבני כלה רב פפא דתלי טבלא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דלא תלי טבלא נעשה ראש לבני כלה אמר רב אשי אנא עיילית לאגמא ותלאי טבלא ונכחי בה נכוחי תני תנא קמיה דר"ב בר יצחק המקיז דם בחלום עונותיו מחולין לו והתניא עונותיו סדורין לו מאי סדורין סדורין לימחל תני תנא קמיה דרב ששת הרואה נחש בחלום פרנסתו מזונות לו נשכו נכפלה לו הרגו אבדה פרנסתו אמר ליה רב ששת כל שכן שנכפלה פרנסתו ולא היא רב ששת הוא דחזא חויה בחלמיה וקמליה תני תנא קמיה דרבי יוחנן כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין יש שותהו וטוב לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו שנאמר ויין ישמח לבב אנוש ויש שותהו ורע לו שנאמר תנו שכר לאובד ויין למרי נפש אמר ליה רבי יוחנן לתנא תני תלמיד חכם לעולם טוב לו שנאמר לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי אמר

רבינו הגאון

הא דמסרג. פי' שיש עליו הכסא.